

START

REEL 100

Microfilmed 1990

**University of California
Reprographic Service
Los Angeles, CA 90024-151804**

6 inches

Reduction Ratio 17:1

**National Preservation Program for
Biomedical Literature:**

**Preservation of Persian and Arabic
Medical Manuscripts**

**Funded in part by the
National Library of Medicine
and the
University of California at Los Angeles**

(Contract Number N01-LM-9-3534)

October 1989 - September 1990

**The material on this microfilm
is of varying quality. Portions
of the material may illegible due to:**

**Aged paper
Foxed, stained, or insect
damaged paper
Water damaged paper
Glossy paper
Illegible script or faded ink**

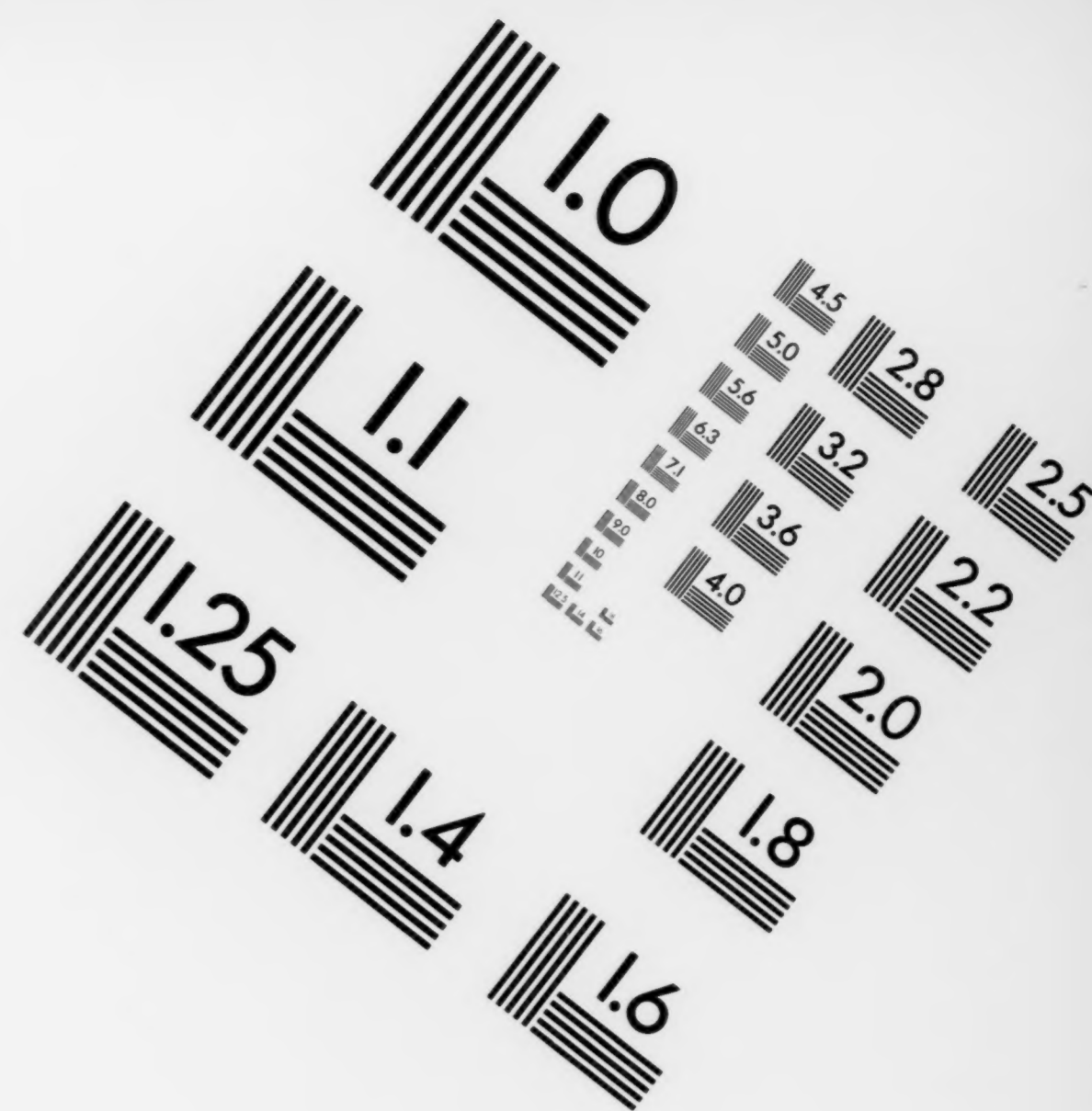
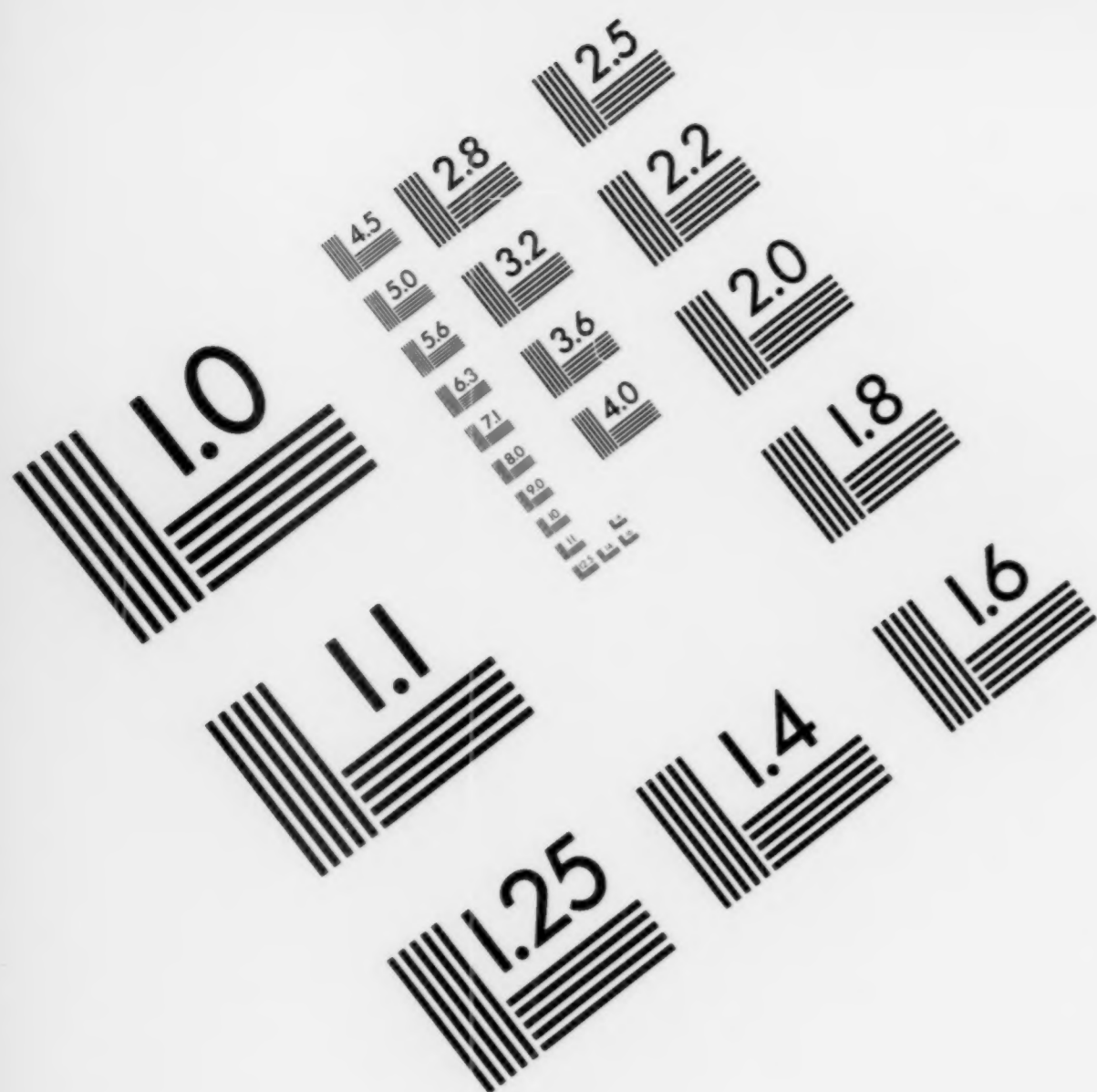
**Red and purple within the
manuscripts may appear paler.**

AIM

Association for Information and Image Management

1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910
301/587-8202

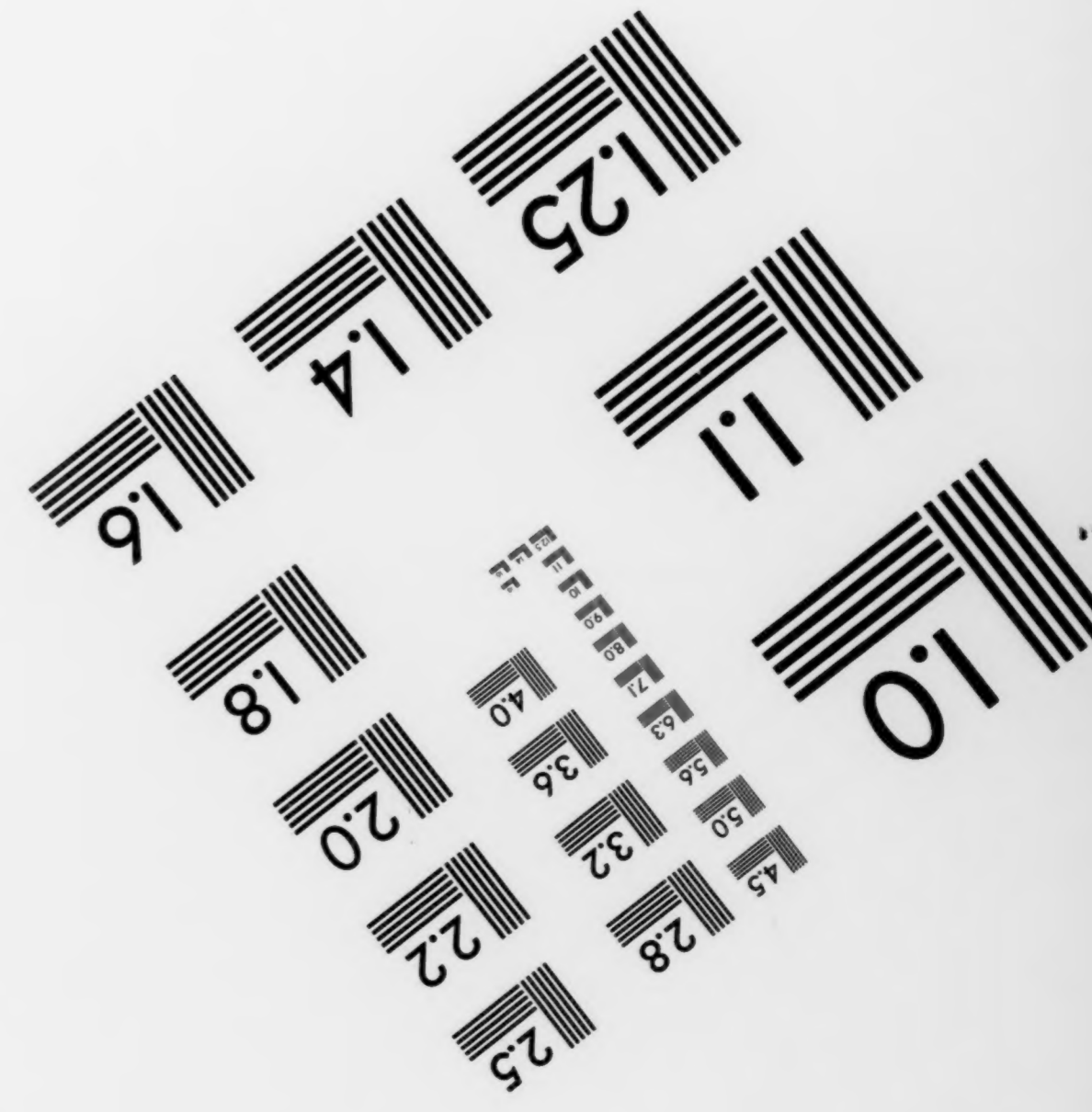
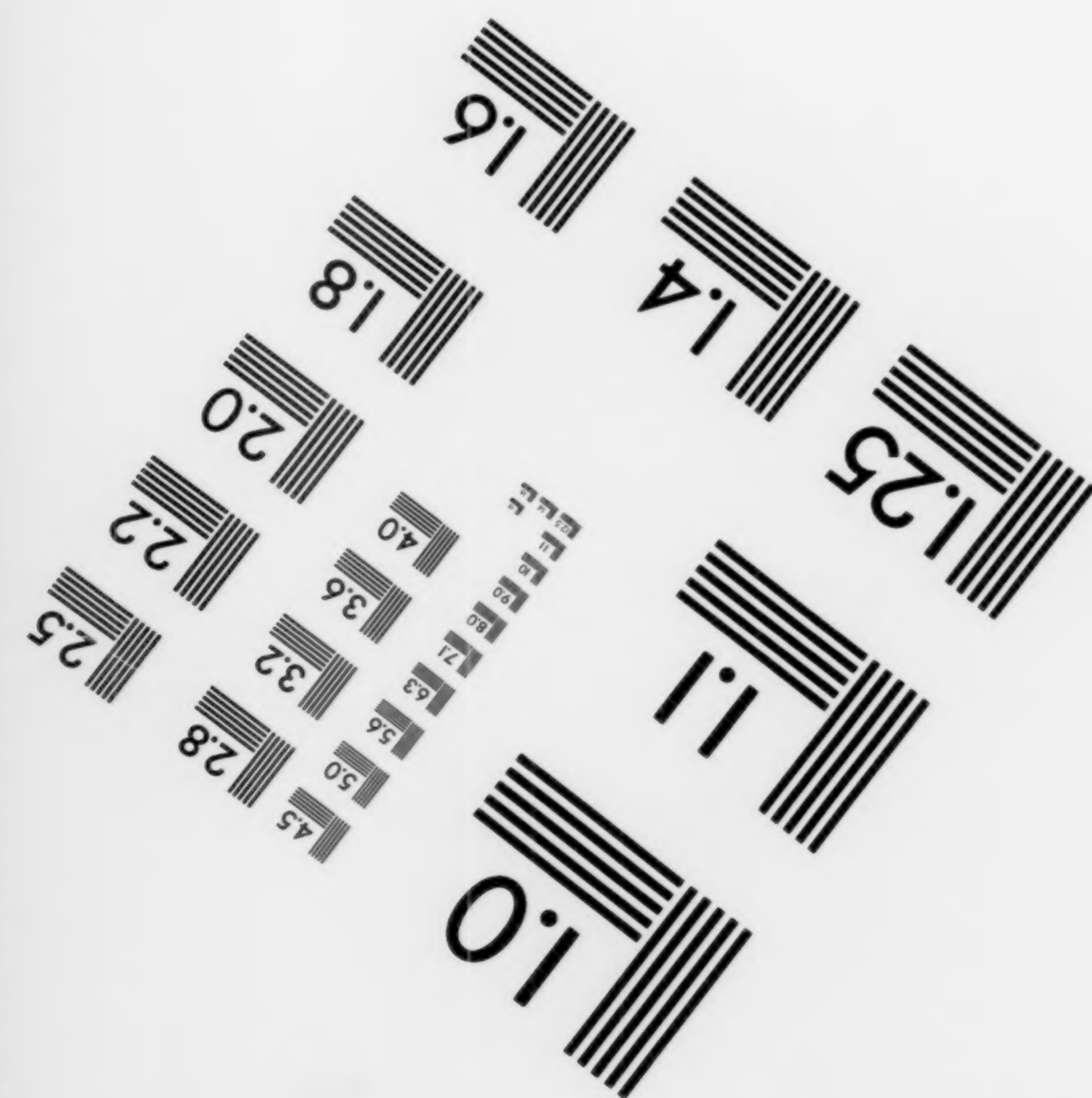
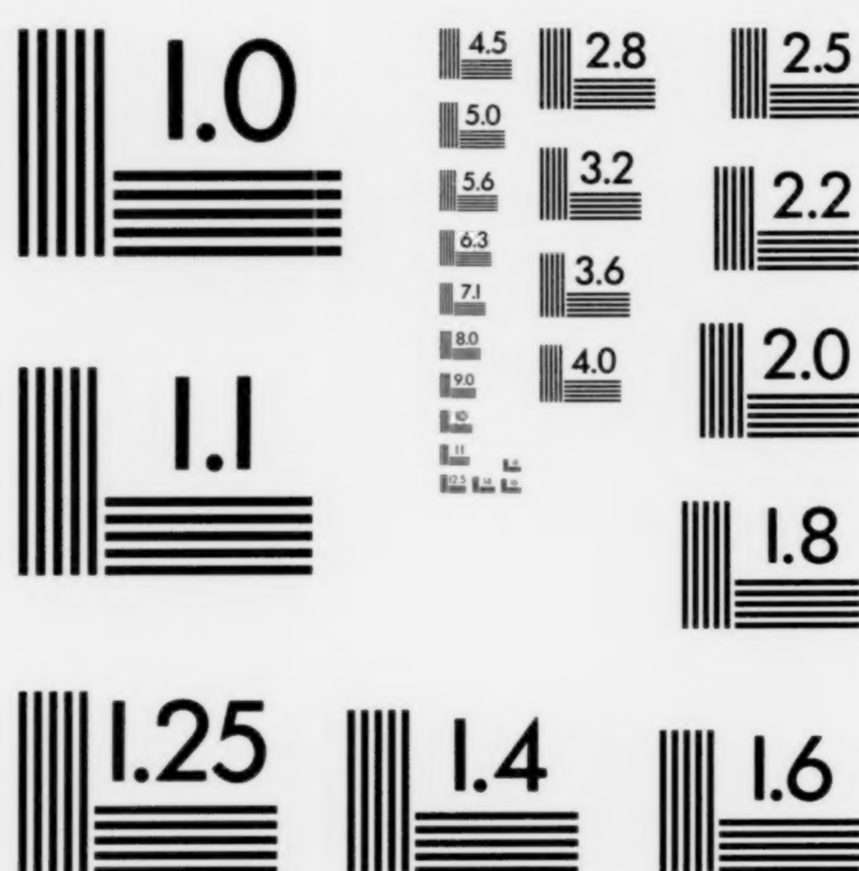

MS303-1980

Centimeter

Inches

MANUFACTURED TO AIM STANDARDS
BY APPLIED IMAGE, INC.

**Los Angeles,
University of California**

Louise M. Darling Biomedical Library

**History and Special Collections
Division**

Persian Medical Manuscript Collection

(Shelved as Ms Collection 60)

**For permission to publish, or obtain
copies of microfilm, write to:**

**History and Special Collections Division
Louise M. Darling Biomedical Library
University of California, Los Angeles
Los Angeles, CA 90024-1798
U.S.A.**

*Ms.
coll.
no.60
RARE

Persian medical manuscripts. -- ca.
1100-ca. 1900.

150 v. ; 15 x 8-38 x 24 cm.

Entire collection microfilmed as part
of a National Library of Medicine
preservation project: the preservation
master negative is at NLM; the printing
master negative is at the University of
California's Southern Regional Library
Facility; a positive copy is housed in
the UCLA Biomedical Library's History
Division.

Formerly a part of: Near Eastern
manuscript collection, Dept. of Special
Collections, University Library,
University of California, Los Angeles,
and assigned accession no. 1117.

Transferred to the History Division
of the UCLA Biomedical Library in
CLU-M ejf 891113 CLUHsl SEE NEXT CRD

*Ms.
coll.
no.60
RARE

Persian medical manuscripts. ... ca.
1100-ca. 1900. (Card 2)
March, 1986.

Finding aids: Annotated and indexed
list available in library: Richter-
Bernburg, Lutz, Persian medical
manuscripts at the University of
California, Los Angeles : a descriptive
catalogue (Malibu : Undena
Publications, 1978)

1. Medicine, Arabic. 2. Manuscripts,
Medical. I. University of California,
Los Angeles. Louise M. Darling
Biomedical Library. History and Special
Collections Division. II. Series: Near
Eastern manuscript collection ; no.
1117.

CLU-M ejf 891113

CLUHsl

Persian Medical Manuscript Collection

Ms. 102

(Richter-Bernburg No. 202)

Author: Anonymous

Title: [Farhang-e eṣṭelāḥāt]

29 fols., 385 x 235 mm

بیشتر مبد

بیشتر اعصاب

صع

بیشتر زمین

صع

بیشتر بین

صع

بیشتر دیدان

ایلمیا

بیشتر کرم

مرصه کتده تقطیر از روغن کتان سده تا تم که در روغن کتان
نکته در داغ واقعه شده باشد

س کتده که بسیار از باقی بچون باشد

س کتده که بسیار از روغن کتان و روغن کتان شده باشد

مرض صرع
شش ششم است

در وقت بیدارگی طرف بدن را محسوس است

مرض خدر
بیب خدر به قسم است

فالج
کوبید او زود شده باشد

فالج
کوبید او اخلال مغز شده باشد

خدر
کوبید او سست شده باشد

فالج
کوبید او زودال فوّه شده باشد

فالج
کوبید او زودال فوّه شده باشد

خدر
کوبید او سست شده باشد

مرض تشنج
شش ششم است

تشنج
کوبید او زودال فوّه شده باشد

تشنج
کوبید او سست شده باشد

تشنج
کوبید او زودال فوّه شده باشد

تشنج
کوبید او زودال فوّه شده باشد

تشنج
کوبید او سست شده باشد

تشنج
کوبید او زودال فوّه شده باشد

تشنج
کوبید او زودال فوّه شده باشد

تشنج
کوبید او سست شده باشد

مرض زکام
شش ششم است

مرض زکام
شش ششم است

مرض زکام
شش ششم است

مرض کنز
شش ششم است

مرض کنز
شش ششم است

مرض کنز
شش ششم است

مرض عکشه
شش ششم است

مرض عکشه
شش ششم است

مرض عکشه
شش ششم است

مرض عکشه
شش ششم است

مرض عکشه
شش ششم است

مرض عکشه
شش ششم است

مرض عکشه
شش ششم است

مرض عکشه
شش ششم است

مرض عکشه
شش ششم است

راضعین که غیب اللین هم ترسی در سایه نیش کرده در او ما زرقه رضعه صبر

در لغت و در چشم
دوم عاریت که در ملحق بهم
استخرا جفن
سنت شدن یک چشم

سستره
بر کشیدن یک چشم و با لاشه
سستره
برده است که میبرد کویا
سستره
قرینه را و ملحق هم

عقد
کنده و کنه است که هم میبرد
در یک بالا در زیر پوست ظاهر
شعر زاید شجره
موی است که هم میبرد و در یک
در موضع مرده چشم

طرفه انتشار اهداب
یعنی ریختن مرده
طرفه
نقطه است که در ملحق بهم
که گاهی نرفوت و گاهی با

قدم عین
برای که در ملحق با قرینه
یا غنیمت بهم
موسسه
برده است سفید مشر ابرو نازک
با ابرو کنده که هم میبرد در ظاهر قرینه

حول حزن
یعنی که در ملحق با مقلد
یعنی که در ملحق با مقلد
حول حزن
یعنی که در اجمال هم میبرد بیست کار در غی

سلاق کنت
غلظ و کندی است که در ظاهر چشم
هم سه بیب ماده سوزگزنه
که در باطن

انتشار اشعاع
در لغت و در کور
در لغت و در کور
انتشار اشعاع
در لغت و در کور

زرقه
عراقه در طوی است که چشم هم میبرد
عراقه در طوی است که چشم هم میبرد
عراقه در طوی است که چشم هم میبرد

زرقه
عراقه در طوی است که چشم هم میبرد
عراقه در طوی است که چشم هم میبرد
عراقه در طوی است که چشم هم میبرد

بینی آنکه چشم از زرقه افق جز با
رغبت رطوبت فریب است
شیم غنیمت مجال رطوبت چشم
رغبت رطوبت فریب است
شیم غنیمت مجال رطوبت چشم
رغبت رطوبت فریب است
شیم غنیمت مجال رطوبت چشم

در لغت و در چشم
دوم عاریت که در ملحق بهم
بر کشیدن یک چشم و با لاشه
کنده و کنه است که هم میبرد
در یک بالا در زیر پوست ظاهر
برای که در ملحق با قرینه
یا غنیمت بهم
مقلد
در لغت و در کور
در لغت و در کور
عراقه در طوی است که چشم هم میبرد
عراقه در طوی است که چشم هم میبرد
عراقه در طوی است که چشم هم میبرد

قروح عين طرفه

بیماری از طبیعت آتشیه

بواسیرهای که در مخرج با آتشیه
نقطه است که در مخرج است
بواسیرهای که در مخرج است
بواسیرهای که در مخرج است

طرفه طرفه

بواسیرهای که در مخرج است

زیادیت در چشم که مخرج مکنه است

شترناق انتشاء شترناق

بواسیرهای که در مخرج است
بواسیرهای که در مخرج است
بواسیرهای که در مخرج است
بواسیرهای که در مخرج است

شترناق انتشاء شترناق

شترناق انتشاء شترناق

شترناق انتشاء شترناق

شترناق انتشاء شترناق

شترناق انتشاء شترناق

شترناق انتشاء شترناق

شترناق انتشاء شترناق

شترناق انتشاء شترناق

شترناق انتشاء شترناق

شترناق انتشاء شترناق

شترناق انتشاء شترناق

شترناق انتشاء شترناق

شترناق انتشاء شترناق

شترناق انتشاء شترناق

شترناق انتشاء شترناق

شترناق

بواسیرهای که در مخرج است

بواسیرهای که در مخرج است

شترناق

بواسیرهای که در مخرج است

بواسیرهای که در مخرج است

شترناق

بواسیرهای که در مخرج است

بواسیرهای که در مخرج است

شترناق

بواسیرهای که در مخرج است

بواسیرهای که در مخرج است

شترناق

بواسیرهای که در مخرج است

بواسیرهای که در مخرج است

شترناق

بواسیرهای که در مخرج است

بواسیرهای که در مخرج است

شترناق

بواسیرهای که در مخرج است

بواسیرهای که در مخرج است

شترناق

بواسیرهای که در مخرج است

بواسیرهای که در مخرج است

شترناق

بواسیرهای که در مخرج است

بواسیرهای که در مخرج است

شترناق

بواسیرهای که در مخرج است

بواسیرهای که در مخرج است

تشیح استرخاء غاظ وافر خرق
نقو رطوبت یوستر

امراض ملحمه بر صفت

امراض مخصوصه بلغمه
نمد تکلر ظفره و رفته

امراض مشترکه میان ملحمه و غیره
نمد تکلر ظفره و رفته

ساج حکر جسا رنعه و بیله توشه

زاید تفرق اتصال کمنه استرخاء غاظ

مراض عنیدی بر صفت مخصوصه و مشترکه

امراض مخصوصه عنیدی

کساع صیق زرقه ماء

امراض مشترکه میان عنیدی و غیره

نقو رطوبت

نقو انخراق و مر غاظ مده
استرخاء امراض طوبه بضم ط

تغیر لون صغر کبر رطوبت جفاف

غاظ امراض عنکبوتیه

امراض مشترکه میان عنکبوتیه و غیره

تغیر لون صغر کبر جمود تفرق اتصال رطوبت

امراض حاجیه بر صفت

تغیر لون رطوبت یوستر صغر کبر

جمود امراض شبکیه بر صفت مشترکه

سوء مزاج بسیط سوء مزاج مرکب سوء مزاج سابع

سوء مزاج فاری و مر التول استرخاء تفرق اتصال

نقو رطوبت

نقو رطوبت

امراض اذن

بمع اذن بجهت است

وجع اذن که سبب او از بجهت حاره باشد
وجع اذن که سبب او از بجهت بارده باشد
وجع اذن که سبب او از بجهت سردی باشد

مرض طنین و دروی

اداری که بگوید در وقتی که آواز باشد

طنین بر در قسم است
طنین که سبب او از بجهت عظیم شده باشد
طنین که سبب او از بجهت قوی شده باشد

انفجار الدم من الاذن

بمع وارشیدن خون از گوش که سبب او بوی آن باشد

انفجار الدم من الاذن که سبب او ضعف و ضعیف باشد

انفجار الدم من الاذن که سبب او بوی آن جازد باشد

انفجار الدم من الاذن که سبب او بوی آن غرق و غرق است

انفجار الدم من الاذن که سبب او بوی آن ضعیف باشد

انفجار الدم من الاذن که سبب او بوی آن قوی شده باشد

انفجار الدم من الاذن که سبب او بوی آن...

قلع اذن

قلع اذن

قلع اذن که سبب او از بجهت حاره باشد
قلع اذن که سبب او از بجهت بارده باشد

قلع اذن که سبب او از بجهت سردی باشد

قلع اذن که سبب او از بجهت عظیم شده باشد

قلع اذن که سبب او از بجهت قوی شده باشد

امراض اذن

بوی سیرانف من اذن
بوی سیرانف من اذن

حک اذن جفا و اذن
حک اذن جفا و اذن

امراض اللسان

ثقل اللسان
ثقل اللسان

حک لسان
حک لسان

اختلاج شفت
اختلاج شفت

وجع لسان
وجع لسان

تأكل الأسنان حكرا ^{فارس و غارها} سنان تغير لون سنان

تنيد الأسنان حكرا ^{تقيا و برامان و غارها} صير سنان ^{آواز و غارها} ستميد السنان ^{زود کننده و شك و غارها}

زهاب سنان ^{انفون و غارها} امراض اللثة ^{و غارها}

اور امليش ^{ورمهاي كوشت باي و غارها} قروح لثة ^{جراحتهاي كوشت باي و غارها} نواصيل لثة ^{كم كندون كوشت باي و غارها} نقصان لثة

لحم زليله ^{كوشت زياد باي و غارها} امراض الخلق ^{نحلق}

سقوط لطات ^{افقادن طامن} خولق زجده ^{جوشن ملق} بوز خلق ^{جسدن نالوي بكونق} تشبعتا و شوا ^{نحلق}

انطباق عمري ^{هم امردن راه طومر و غارها} حمال عمري ^{حار و غارها} اختلاج ^{روز بدن سيبه و غارها} قصبه ^{رطوبت} غريق و محرق

كوت و صوت ^{كرفتن او را} عسبلع ^{ورمهاي راه و غارها} اور عمري ^{عمري و غارها}

امراض الصدر ^{جراحتهاي راه و غارها} و الربو ^{كرفتن او را}

رئوي و سعال ^{جراحتهاي راه و غارها} نقت اللع ^{نقل سيبه و غارها} زات الربو ^{نقل سيبه و غارها}

سبل ^{نقل سيبه و غارها} زات الجنب الخالص ^{نقل سيبه و غارها} شوصه ^{نقل سيبه و غارها} حمور الصد ^{نقل سيبه و غارها}

امراض القلب ^{نقل سيبه و غارها} و در زني القلب ^{نقل سيبه و غارها} صغط القلب ^{نقل سيبه و غارها} خفتان

نقش القلب

تقش القلب قدو القلب حدب القلب

امراض الشدي

قلتا اللابن كثرة اللابن اور امرا الشدين

امراض المعده

سوء مزاج حار ^{سوء مزاج حار و غارها} و سوء مزاج خاومع ^{سوء مزاج خاومع و غارها} فاده

سوء مزاج حار ^{سوء مزاج حار و غارها} و سوء مزاج خاومع ^{سوء مزاج خاومع و غارها} فاده

سوء مزاج بار ^{سوء مزاج بار و غارها} و سوء مزاج خاومع ^{سوء مزاج خاومع و غارها} فاده

سوء مزاج بار ^{سوء مزاج بار و غارها} و سوء مزاج خاومع ^{سوء مزاج خاومع و غارها} فاده

سوء مزاج حار ^{سوء مزاج حار و غارها} و سوء مزاج خاومع ^{سوء مزاج خاومع و غارها} فاده

وجع المعده ^{وجع المعده و غارها} ضعف المعده ^{ضعف المعده و غارها} نقصان الشهوة ^{نقصان الشهوة و غارها}

وخم ^{وخم و غارها} هندا الشهوة ^{هندا الشهوة و غارها} الشهوة ^{الشهوة و غارها}

جوع ^{جوع و غارها} و البقي ^{و البقي و غارها} امراض المعده ^{امراض المعده و غارها}

امراض الامعاء ^{التي هي غشاء ودهان واورق قولون وسمك}

زلق الامعاء ^{بغير عرض غذا ازودا} اسهال ^{بما هو في القولون} سبخ ^{بما هو في القولون} زخار ^{بما هو في القولون}

مغص ^{بغير درد وشم ودرده} قرقر ^{او از دادن شکر ودرده} قولنج بلغمي ^{بغير درد قولون وازهم} قولنج التويحي ^{بغير درد قولون}

قولنج ثقبلي ^{بغير درد قولون وازهم} ايلوس ^{بغير درد قولون وازهم} تولد اللزق في الامعاء ^{بغير درد قولون وازهم}

امراض المتعدة ^{بغير درد قولون وازهم}

البواسير ^{بغير درد قولون وازهم} التوق صبر ^{بغير درد قولون وازهم} او زلم للمتعدة ^{بغير درد قولون وازهم}

شقاق المتعدة ^{بغير درد قولون وازهم} استرخاء الشرج ^{بغير درد قولون وازهم} خروج المتعدة ^{بغير درد قولون وازهم}

قروح المتعدة ^{بغير درد قولون وازهم} حكة المتعدة ^{بغير درد قولون وازهم}

امراض الكلى ^{بغير درد قولون وازهم}

هزال الكلى ^{بغير درد قولون وازهم} ضعف الكلى ^{بغير درد قولون وازهم} ريح الكلى ^{بغير درد قولون وازهم} وجع الكلى ^{بغير درد قولون وازهم}

جرب الكلى ^{بغير درد قولون وازهم} زيايطس ^{بغير درد قولون وازهم}

الامراض المتعددة

امراض المثانة ^{بغير درد قولون وازهم}

وجع المثانة ^{بغير درد قولون وازهم} جرب المثانة ^{بغير درد قولون وازهم} جود الدم في المثانة ^{بغير درد قولون وازهم}

وجع المثانة ^{بغير درد قولون وازهم} حصاة المثانة ^{بغير درد قولون وازهم}

امراض الاحليل ^{بغير درد قولون وازهم}

حرق البول ^{بغير درد قولون وازهم} احتباس البول ^{بغير درد قولون وازهم} تقطير البول ^{بغير درد قولون وازهم}

سلس البول ^{بغير درد قولون وازهم} البول الحار ^{بغير درد قولون وازهم} البول اللزق ^{بغير درد قولون وازهم}

نقصان الباه ^{بغير درد قولون وازهم} سحر الاثر ^{بغير درد قولون وازهم} كثرة الشهوة ^{بغير درد قولون وازهم}

دور للذي ^{بغير درد قولون وازهم} دور الوذي ^{بغير درد قولون وازهم} دور للذي ^{بغير درد قولون وازهم}

وليسيميو ^{بغير درد قولون وازهم} العذوة ^{بغير درد قولون وازهم} الاحتلام ^{بغير درد قولون وازهم} عاقونا ^{بغير درد قولون وازهم}

حكة القضيب ^{بغير درد قولون وازهم} قروح الذكر ^{بغير درد قولون وازهم}

وجع القضيب ^{بغير درد قولون وازهم} شقاق القضيب ^{بغير درد قولون وازهم} اوجاع القضيب ^{بغير درد قولون وازهم} السفة في مجرى القضيب ^{بغير درد قولون وازهم}

امراض الانثيين ^{بجانبها}
وهي الانثيين وجع الانثيين ^{اختصيتين} ارتفاع ^{اختصيتين}

تعطر الخصيتين

امراض الرخ ^{بجانبها}

كثرة الاسقاط الخا كثر الطث

قروح الرحم شقاق اللحم ^{بواسير} الخ

ناصور اللحم سيلان الرحم احتباس الطث

الرتق نتو اللحم او زهر اللحم ^{طال اللحم}

اختناق الرحم البثور في الرحم ^{التنفخ في الرحم}

امراض الصفا ^{رطوبة} وشراب

الفتق قيلة الماء نتو السرة ^{امراض فقرات} ^{الاحقر} ^{رياح} ^{امراض الرخ}

امراض العروق ^{بجانبها}

الدوالي ^{كفوف} والقييد ^{كفوف}

وجع المفاصل

وجع الكليتين ^{بجانبها} وجع الكلى ^{بجانبها}

وجع عرق النساء ^{بجانبها}

اقسام الحميات ^{بجانبها} للفردية ^{بجانبها}

حميات اليوم ^{بجانبها} حمى اللد ^{بجانبها} حميات العفن ^{بجانبها}

حمى الغيب ^{بجانبها} حمى الحرقنة ^{بجانبها} حمى المطبقة ^{بجانبها}

حمى البلغم ^{بجانبها} اللدبية ^{بجانبها} حمى اللثة ^{بجانبها} حمى الربع ^{بجانبها} اللدبية ^{بجانبها}

حتى الخمس حتى السادس حتى السابع
حتى الثمانين حتى التسعين حتى الحصية
حتى ليعوننا حتى الجدي

لا و امر
الفلغوني الحمر اورامر المغابن

الدبيلة الوردي السلعة الخنازير
لورم الصلب السطائر الداحس

ابورسما الملك الجليل

البشور
لجاورسيته الجمرة النافل الفاسني
للتنفظ الشرى الطاخون

العرق المدي الجرب الحصف

دانه است مشرورة بوش زياد
كازا بوش كوني
البشور الصغرى

البشور الصغار البشور اللبديته
فبات اللبد الثالثيد البظم
الثوثر الداحس للبشور اللبديته

البشور الغريته الوجته الحصية الجذام
الجدي السعفر

تغيات البشور

البرص البهق الابيض البهق الاسوي
الكلف البشور الفس الخيلان

الخضرة العشر ثمار القروح الجذام
البادشنام الحراز لابة دالتعلب

دالكحيته
انفسا الشعرا

BLANK PAGE

سیدنا محمد صلی اللہ علیہ وسلم

صلوات اللہ علیہ

تقدیر مقابله شدت

وہی اللہ تعالیٰ

سیدنا محمد صلی اللہ علیہ وسلم

صلوات اللہ علیہ

وہی اللہ تعالیٰ

سیدنا محمد صلی اللہ علیہ وسلم

صلوات اللہ علیہ

وہی اللہ تعالیٰ

سیدنا محمد صلی اللہ علیہ وسلم

صلوات اللہ علیہ

وہی اللہ تعالیٰ

حی سوداوی عینی

حی ربع درایره

آنست که سبب عفونت سودا اولست
که خارج عروق است

آنست که سبب عفونت سودا است
که داخل عروق است

حی خمس حتی سلس

آنست که خلط سودا متعفن
بجاسته بیغم متعفن است

آنست که سبب سودا متعفن
بیغم متعفن است

حی لنتیالیوس

بجاسته که صاحب بیغمه که باطن از سردت
و ظاهر از گرم سبب این قسم تب بیغم زجاجی است
که در اعماق بدن است

حی لیغوری

بجاسته که صاحب بیغمه که باطن اعضا از حرارت بسیار است
و در ظاهر اعضا از حرارت بسیار کمی است
که سبب از صغیرایی است که در اعماق است
و سبب از بلغمی است که در کت حکمت است

حی غشیه

بجاسته که سبب از بلغم غشیه است که در بدن متوقفت
و میریزد بیغم از بدن بیغمه
و میزند بیغمه را و سبب غش می شود

حی لیلیه

بجاسته که در شب بهم میرسد و در روز بجاست
و سبب بیغم غلیظ بیغمه است

حی نهاریه

حی نهاریه

بجاسته که در روز بهم میرسد و در شب بجاست
و سبب بیغم رقیق است

حی حصیه

بجاسته که سبب غلیان خون و عفونت خون بهم میرسد
و در آن بهر سبب فقر عدس و قند است

حی جدی

بجاسته که سبب غلیان خون و عفونت خون بهم میرسد
بشماره صغیر قلیل است

حی و بایه

بجاسته که بهم میرسد بیغمه که در شهرهای
که اهلای آن شهر بسیار رطبه است
و از زیادتی در حال میرسد

...
 ...
 ...
 ...
 ...

BLANK PAGES

...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...

...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...

علم طب

علمی است که برپایهٔ آنست که میسر شود اسبابی که من ادوی

که اسباب مرضی که ادوی
بیاری

عناصر چهارگانهٔ است ماء بارد رطبت نادر حار یسیرت

ارض بر یسیرت هواء حار رطبت ه

اخلاط چهارگانهٔ است حار رطبت صفرأ حار یسیرت

سودأ بارد یسیرت بلغم بارد رطبت

مزاج کیمیائی است که از آن علم عنصر اربعه بهم رسیده از آنست که در خاک

مزاج بر رطبت است مزاج معتدل مزاج غیر معتدل

مزاج معتدل طبی است که نوع مزاج از برای شیء لایق باشد

مزاج غیر معتدل طبی است که نوع مزاج از برای شیء لایق نباشد

مزاج معتدل طبی است

امثال ذی بکار بنظر است الی غیر بکار بنظر است الی غیر بکار بنظر است الی غیر بکار بنظر است

مزاج معتدل طبی

مزاج غیر معتدل طبی است

مزاج آمو از دانهٔ مزاج ابرد از دانهٔ مزاج ارب از دانهٔ مزاج ابر از دانهٔ

مزاج ابر از دانهٔ مزاج ابر از دانهٔ مزاج ابر از دانهٔ مزاج ابر از دانهٔ

اعضای انسان است

عضو چشم عضو گوش عضو بینی عضو دهان عضو کتف و دانهٔ کتف

قوی انسان است

قوی طبیعی در هر شیء قوی حیوانی در دل باشد قوی نفسانی در

قوی طبیعی است

قوة غاذیه یعنی قوهٔ طبعی در بعضی و منطبق کننده یعنی قوهٔ بسیا کننده یعنی قوهٔ صرف و کسب کننده

قوة حاذیه یعنی قوهٔ خوردن کننده غذا یعنی قوهٔ نگاه و انزلهٔ غذا یعنی قوهٔ بازندهٔ غذا

فوقه حیوانیه یکی است و آن است که بدن را متعدد کرده اند
از برای ادراک و حرکت که قوه نفسانیه باشد
و قوه نفسانیه دو است یا محرکه و یا مدبر که محرکه در ^{عضل}
میشد که حرکت میدهد اعضا را بسبب قبض و بسط
و مدبر که ده است بیچ در باطن و آن حس مشترک
و خیال و مقصوفه و واهمه و حافظه است و بیچ در ^{عقل}
و آن با صره و سامعه و ذائقه و شامزه و لامسه است

BLANK PAGE

فوقه حیوانیه یکی است و آن است که بدن را متعدد کرده اند
از برای ادراک و حرکت که قوه نفسانیه باشد
و قوه نفسانیه دو است یا محرکه و یا مدبر که محرکه در ^{عضل}
میشد که حرکت میدهد اعضا را بسبب قبض و بسط
و مدبر که ده است بیچ در باطن و آن حس مشترک
و خیال و مقصوفه و واهمه و حافظه است و بیچ در ^{عقل}
و آن با صره و سامعه و ذائقه و شامزه و لامسه است

الوان بول بخت

بول صفر بول احمر بول اخضر بول اسود
بول ابيض

مراتب بول صفر شست

بول تبني بول ترجي بول اشقري

بول ناري بول عفراني بول نارنجي

مراتب بول احمر ۱۱۱

بول اصهي بول دري بول احرقاني
بول احمر اقم

مراتب بول اخضر

مراتب بول اخضر

بول هنتقي بول سماجوني بول سيليني
دلالة بر برودة ميگند دلالة بر برودة زياد ميگند دلالة بر برودة زياد ميگند

بول كزلي بول نجناري
دلالة بر اخراق بسيار ميگند دلالة بر اخراق بسيار ميگند

مراتب بول اسود ۱۱۱

بول اسود ضارب الزعفراني بول اسود ضارب اليخضر
دلالة ميگند بر برودت و غول دلالة ميگند بر برودت و غول

بول ابيض

دلالة ميگند بر برودة و عدم بخت

مراتب قوا بول است

بول رقیق

دلائل بر عدم نفی میکند
و دلائل بر بسته میکند
و دلائل بر ضعف میکند

بول غلیظ

دلائل بر بسیاری اجلا میکند
و دلائل بر عدم نفی میکند

بول معتدل میان رقیق و غلیظ

دلائل بر نفی زیاد میکند

مراتب بول بحسب حکم هاست

بول اقلید الریح

دلائل میکند بر روی نایع و منعم حراره غریزی

بول اخامض الریح

دلائل میکند بر آنکه حراره غیر نفی در اجلا بارده

بول اهلوا الریح

دلائل میکند بر زیادتی خون

بول منتر الریح

دلائل میکند بر آنکه زنجی در راه بول خواهد بود

بول اصناف

دلائل میکند بر آنکه اجلا زایع نیست
و اجلا متوجم شده بسمت دیگر

بول کدر

دلائل میکند بر منعم قوه و دلائل میکند
بر آنکه اجلا متوجم بسمت دیگر

بول اقلید اللقدار

دلائل میکند بر منعم قوه و دلائل میکند
بر آنکه اجلا متوجم بسمت دیگر

بول کثیر اللقدار

دلائل میکند بر کمتری اجلا

بول زبیدی

دلائل میکند بر کثرت اجلا

بول طبیعی

دلیل بر سینه باشد و اجلا زایع بول در راه حکم هاست

زود از دم و انشود

بول غیر طبیعی است که بسیار فرج باشد یا بسیار زرد باشد

یا سیاه باشد یا بنفشه قرمز

بول غیر طبیعی در ازده قسم است

بول خراجه بول شیشه بول الحسی

بول اسمی بول مدی بول مخاطی

بول شعری بول خمیری بول مصلی

بول رضایی بول علقی بول حموی

بول طبیعی

مقدار انقباض و بسبب طول و عرض و عمق

تباض حرکت شرایین است از عالی محالی بخوبی که شرایینها از هم جدا میشوند تا در وقت حیوانی استراحت کنند از لوله ای که شرایینها بخود میکشند و شرایینها بهم می آیند تا آنکه شرایینها بیرون کنند اما ای را که بخود کشیده بودند و اطفال کم است

اجناس عالی تباض است

جنس اول

جنس دوم

مقدار انقباض شرایین بسبب طول و عرض و عمق
یعنی که بیدل شرایین با نشت

جنس سوم

جنس چهارم

زمان حرکت شرایین
تمام شرایین

جنس پنجم

جنس ششم

زمان سکون شرایین
مقدار وافی شرایین

جنس هفتم

جنس هشتم

یعنی تمام شرایین
وزن حرکت شرایین

جنس نهم

جنس دهم

آنها در وقت اجناس شرایین
انتظام و عدم انتظام اجناس شرایین

جنس اول

جنس اول

مقدار انقباض و بسبب طول و عرض و عمق
مقدار انقباض و بسبب طول و عرض و عمق

مقدار انقباض و بسبب عمق و عرض و طول
مقدار انقباض و بسبب عمق و عرض و طول

مقدار انقباض و بسبب عمق و عرض و طول
مقدار انقباض و بسبب عمق و عرض و طول

مقدار انقباض و بسبب عمق و عرض و طول
مقدار انقباض و بسبب عمق و عرض و طول

مقدار انقباض و بسبب عمق و عرض و طول
مقدار انقباض و بسبب عمق و عرض و طول

جنس دوم

یعنی که بیدل شرایین با نشت
یعنی که بیدل شرایین با نشت

جنس سوم

زمان حرکت شرایین
تمام شرایین

جنس چهارم

مقدار وافی شرایین
تمام شرایین

تمام شرایین یا صلب است
تمام شرایین یا صلب است

جنس نهم زمان سکون شرایین است

زمان سکون شرایین یا تفاوت است زمان سکون شرایین به مثل است زمان سکون شرایین

جنس ششم مقدامافی الشرایین است

مقدامافی الشرایین اگر کثیر است شرایین ممیانی اند هر مقدامافی الشرایین اگر قلیل است شرایین خالی اند هر

مقدامافی الشرایین اگر معتدل است میان قلیل و کثیر شرایین معتدل اند میان خالی و ممتلئ

جنس هفتم کیفیت جرم شرایین است

کینیم جرم شرایین یا حارت کینیت جرم شرایین یا باروت کینیت جرم شرایین به مثل است میان عروق و برود

جنس هشتم وزن حرکت شرایین است

وزن حرکت شرایین یا مساوی است وزن حرکت شرایین یا مختلف است وزن حرکت شرایین به مثل است میان تمام و نوزد

جنس نهم استوار و اختلاف اجزای شرایین است

اجزای شرایین یا همبجانند یا اجزای شرایین مختلف اند یا اجزای شرایین معتدل اند میان تمام و نوزد

جنس نهم

جنس دهم انتظام احوالات شرایین است

احوال شرایین یا منتظم است احوالات شرایین یا غیر منتظم است

احوال شرایین یا معتدل است در انتظام

و عدم انتظام

تخم کاسین ^{بارد پیر} کلک و زنا بر ^{بارد پیر} ترنجبین ^{بارد پیر} شیششت ^{بارد پیر}

لشکر منسج بلغم و صفراء ^{اجزاء آن پانزده است}

زوفاختد ^{بارد پیر} اصل لست ^{بارد پیر} شکاعی ^{بارد پیر}

باد آورد ^{بارد پیر} آکوی نخار ^{بارد پیر} پوستین ^{بارد پیر} زینا ^{بارد پیر}

پوستین کاسین ^{بارد پیر} عناب ^{بارد پیر} سیستان ^{بارد پیر}

کلک بوند ^{بارد پیر} تخم کشوت ^{بارد پیر} لیسون ^{بارد پیر} عیب ^{بارد پیر}

کلغند فتابی ^{بارد پیر} سکنجبین ^{بارد پیر} ساره ^{بارد پیر}

لشکر مسهل صفراء و بلغم ^{اجزاء آن چهارده است}

ریندجین ^{بارد پیر} سنابکی ^{بارد پیر} بوسه ^{بارد پیر} هلیک ^{بارد پیر}

پوست هلیک کابی ^{بارد پیر} تهرندی ^{بارد پیر} آکوی نخار ^{بارد پیر}

قطر روغن زیتون

قطر روغن زیتون ^{بارد پیر} لستین ^{بارد پیر} وری ^{بارد پیر} کلک ^{بارد پیر} شیششت ^{بارد پیر}

فتاح ^{بارد پیر} ازخ ^{بارد پیر} مغز قوس ^{بارد پیر} روغن بادام شیرین ^{بارد پیر}

غار یون ^{بارد پیر} محموده ^{بارد پیر} مشکی ^{بارد پیر}

لشکر مسهل سوزاء و بلغم ^{اجزاء آن چهارده است}

سنا ^{بارد پیر} پوست هلیک کابی ^{بارد پیر} تهرندی ^{بارد پیر}

هلیک سیناه ^{بارد پیر} لقیق ^{بارد پیر} سبک ^{بارد پیر} تهرندی ^{بارد پیر}

ترب سفید ^{بارد پیر} کرب ^{بارد پیر} روغن بادام شیرین ^{بارد پیر} امسطوخ ^{بارد پیر}

مغز قوس ^{بارد پیر} روغن بادام شیرین ^{بارد پیر} ترنجبین ^{بارد پیر} لاجورد ^{بارد پیر}

شکر ^{بارد پیر} جنطل ^{بارد پیر} ملح ^{بارد پیر} نبط ^{بارد پیر}

ه ه ه

فواكه رابسه

مشمش ^{بارد} سفشان ^{بارد} لونجولو ^{بارد}
 بندق ^{بارد} جوزيابس ^{بارد} خوخ ^{بارد} مقدار ^{بارد} مشمش ^{بارد} مقدار ^{بارد}

فستق ^{بارد} زبيب ^{بارد} زيتون اسود ^{بارد} زيتون ابيض ^{بارد}

ثوم ^{بارد} بصل ^{بارد} ماريايس ^{بارد} في الثالثه ^{بارد}

طيوب ^{بارد} جميعه ^{بارد} في طيب ^{بارد} يعني ^{بارد} خوبي ^{بارد}

مشك ^{بارد} عنبر ^{بارد} عود هندي ^{بارد} كافور ^{بارد}

صندل ابيض ^{بارد} صندل احمر ^{بارد} زعفران ^{بارد}

سط ^{بارد} قرنفل ^{بارد} جوزبول ^{بارد} سلك ^{بارد}

سنبلاطيب ^{بارد} فاقد كبار ^{بارد} فاقد صغار ^{بارد}

بقدر المانيد ^{بارد} قريح ^{بارد} كورنبا ^{بارد}

جزر ^{بارد} ستلج ^{بارد} ماريايس ^{بارد}

فواكه رطب

عنب ^{بارد} تين ^{بارد} جوز ^{بارد} رقان جلو ^{بارد}

رقان خامض ^{بارد} عذاب ^{بارد} خوخ ^{بارد} كسري ^{بارد}

سفرجل ^{بارد} اجاص ^{بارد} تفاح ^{بارد} بطيخ جلو ^{بارد}

بطيخ غير جلو ^{بارد} توت اسود جلو ^{بارد} توت اسود خامض ^{بارد}

توت ابيض ^{بارد} قتا ^{بارد} خيامر ^{بارد} زعفران ^{بارد} طيب هندي ^{بارد}

بلوط ^{بارد} قرانيا ^{بارد} مليون ^{بارد} غبير ^{بارد}

فواكه رابسه ^{بارد} فواكه رابسه ^{بارد} فواكه رابسه ^{بارد}

Handwritten marginal notes in smaller script, including 'بارد' (cold) and 'بارد' (cold) repeated multiple times, along with other illegible text.

Handwritten marginal notes in smaller script, including 'بارد' (cold) and 'بارد' (cold) repeated multiple times, along with other illegible text.

یا قوت سفید را با مشک و زعفران و گللاب با هم منقح ساخت
و به نبرد با جنات

۱۱۱
۱۱۲
۱۱۳

۱۱۴

BLANK PAGE

انوار چشمه جنت

فردین استون فافدین
بودم بودم بودم بودم
بودم بودم بودم بودم

بگو در دنیا دنیا عالم نشسته

۱۱۵

BLANK PAGES

BLANK PAGE

END OF REEL
PLEASE REWIND